

Projectplan Waterwet

Wateraanvoer Oostelijke Stadswijken, Noorddijk

Projectnr. 805
Versie. 01
11-1-2022

auteur(s)
A. Verhoef

Opdrachtgever

Waterschap Noorderzijlvest
Postbus 18
9700 AA Groningen

datum vrijgave

beschrijving revisie 0

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding en doel	2
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	2
1.3	De te nemen maatregelen.....	3
1.4	Beschikbaarheid gronden.....	5
1.5	Effecten van het plan	5
1.5.1	<i>Waterhuishouding</i>	5
1.5.2	<i>Landschap</i>	5
1.5.3	<i>Ruimtelijke kwaliteit</i>	5
1.5.4	<i>Natuur</i>	5
1.5.5	<i>Archeologie</i>	5
1.5.6	<i>Ecologie</i>	6
1.5.7	<i>Bomenkap</i>	6
1.6	Wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd	7
1.7	Voorzieningen voor het ongedaan maken of beperken van nadelige gevolgen	8
1.7.1	<i>Beperken nadelige gevolgen van het plan</i>	8
1.7.2	<i>Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering</i>	9
1.7.3	<i>Nadeelcompensatie</i>	9
1.8	Legger en beheer en onderhoud	9
1.8.1	<i>Legger</i>	9
1.8.2	<i>Beheer en onderhoud</i>	9
1.9	Samenwerking	9
2	Verantwoording.....	9
2.1	Verantwoording op basis van wet- en regelgeving.....	9
2.2	Verantwoording op basis van beleid	10
2.3	Verantwoording van de keuzen in het project	10
2.4	Benodigde vergunningen en meldingen	10
3	Bevoegdheid en gevolgde procedure	11
3.1	Bevoegdheid terzake vaststelling en uitvoering van het plan.....	11
3.2	Procedure	11
4	Rechtsbescherming	11

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In 2013 is het waterstructuurplan plus maatregelenplan Noorddijk vastgesteld. De maatregelen waren er op gericht de waterkwaliteit in het natuurgebied Noorddijk en in de noordoostelijke stadswijken te verbeteren, door het gebiedseigen water zoveel mogelijk te circuleren en de inlaat van gebiedsvreemd water zoveel mogelijk te beperken. Een groot deel van deze maatregelen is in 2016 uitgevoerd.

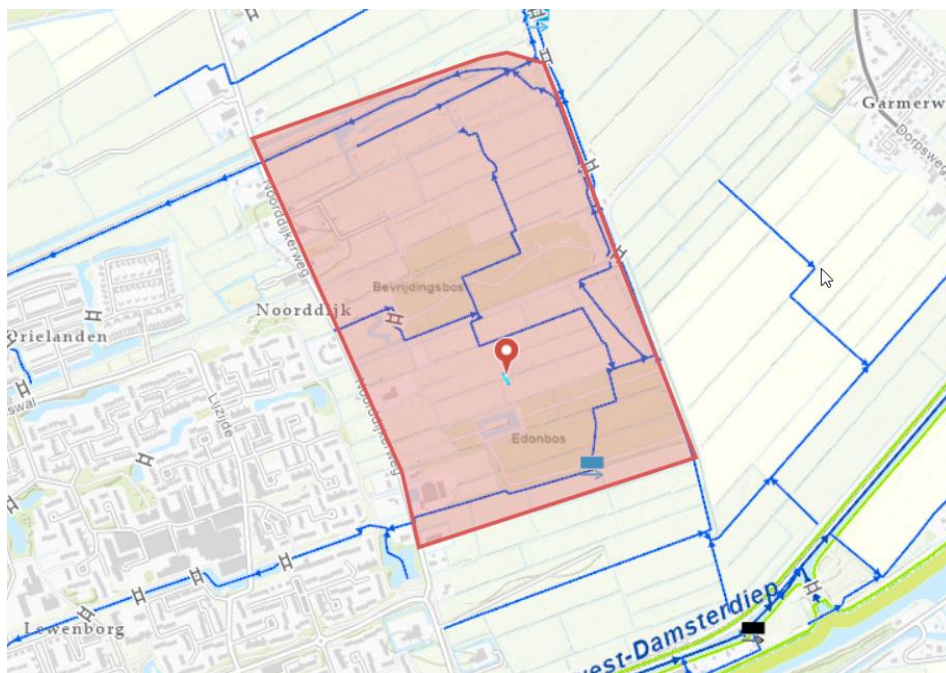
Er resteren echter enkele punten die nog aangepakt moeten worden, zijnde het

- Verbeteren van de doorstroming
- Verleggen van de hoofdwatergang
- Verleggen van de onderhoudsroute

Deze maatregelen worden beschreven in paragraaf 1.3.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt ten oosten van de stad Groningen en maakt onderdeel uit van natuurgebied Kardinge. Het plangebied wordt omsloten door de Noorddijkerweg (westzijde), Damsterdiep (zuidzijde), Borgsloot (oostzijde) en Beijumerbos (noordzijde) en is weergegeven in figuur 4.

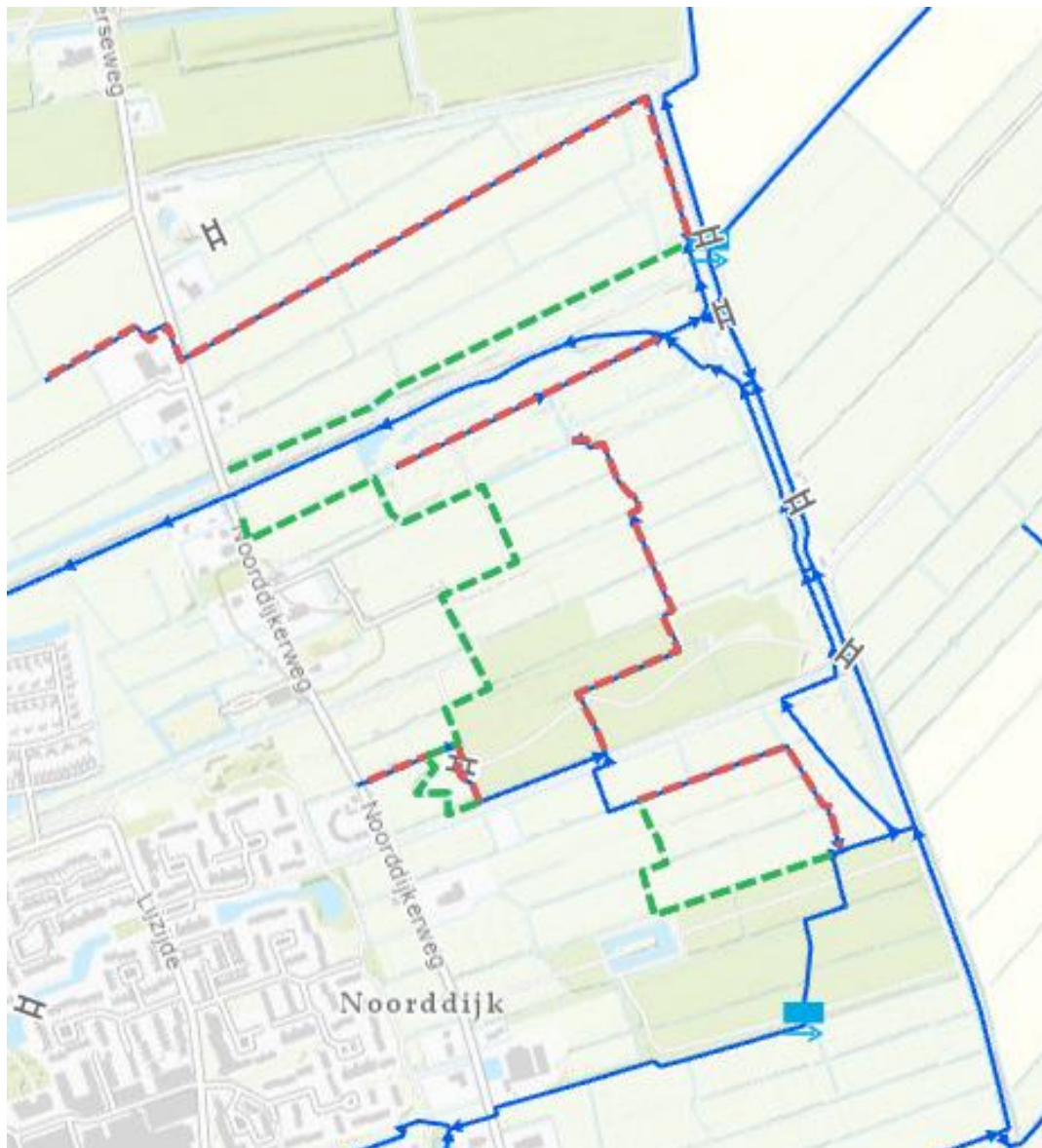
Figuur 1 Ligging plangebied Noorddijk (bron: Geoweb Noorderzijvest).

1.3 De te nemen maatregelen

Opwaarderen en afwaarderen watergangen

Het systeem van primaire en secundaire watergangen in het projectgebied wordt gewijzigd. Deels zijn dit wijzigingen die zijn opgenomen in het in 2013 vastgestelde Waterstructuurplan plus maatregelenplan Noorddijk en deels hebben de wijzigingen te maken met een aanpassing van de onderhoudsroute die in de toekomst het Bevrijdingsbos niet meer zal doorkruisen maar langs de westzijde wordt verlegd.

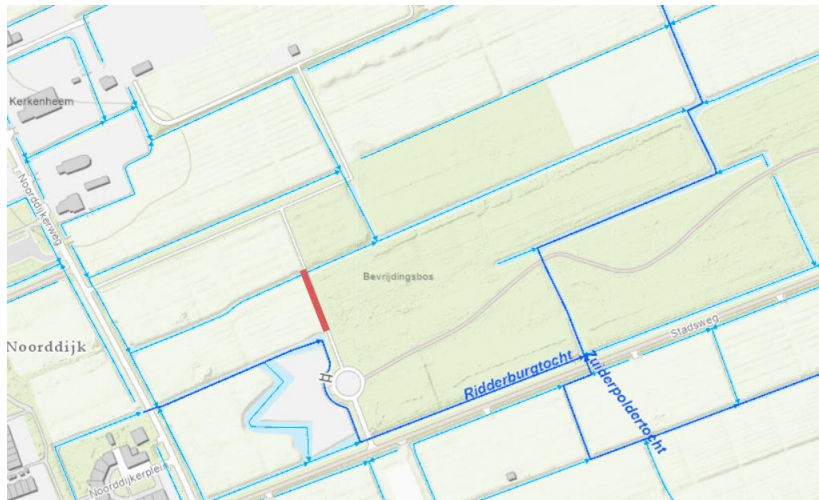
De af te waarden watergangen zijn in onderstaand figuur weergegeven in rood en betreffen (delen van) de Hondegatstocht en de Ridderburgertocht. De naar hoofdwatergang op te waarden watergangen zijn in onderstaand figuur weergegeven in groen.

Figuur 2 Overzicht op te waarden (groen) en af te waarden (rood) watergangen

Graven nieuwe hoofdwatergang

Om het beoogde tracé van de nieuwe hoofdwatergang mogelijk te maken wordt ten westen van het Bevrijdingsbos over een lengte van ca. 50m een nieuwe watergang gegraven. Deze nieuwe watergang krijgt een bodembreedte van 1,50m en taluds van 2:3. De bodemhoogte wordt -2,00m NAP.

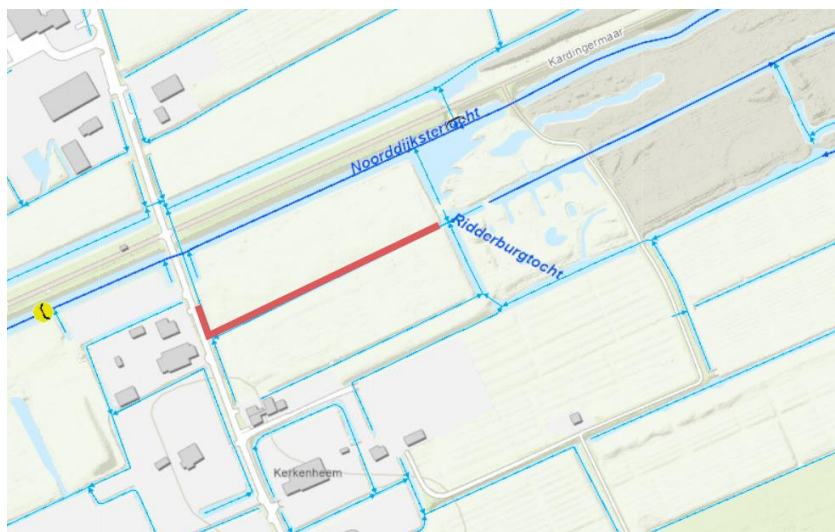

Figuur 3 Locatie te graven hoofdwatgang (rode lijn)

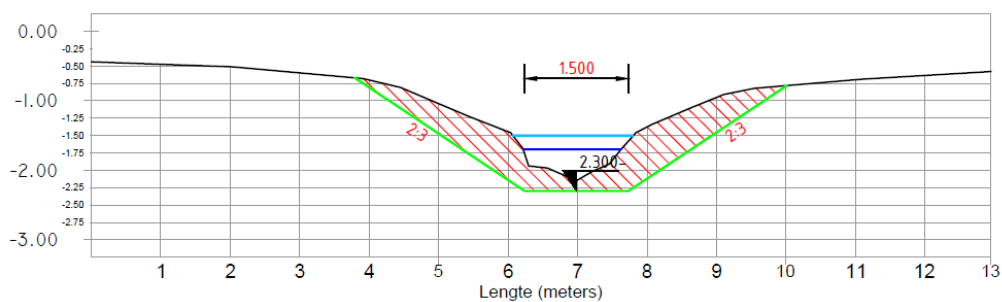
Oplossen knelpunten t.a.v. watercirculatie in het gebied

Uit de SOBEK berekeningen is gebleken dat om de gewenste watercirculatie in het plangebied te bewerkstelligen het noordoostelijke deel van de Ridderburgtocht verruimd dient te worden en enkele dammen voorzien moeten worden van een grotere duiker.

De te verruimen is met een rode lijn weergegeven in figuur 4. De watgang krijgt een bodembreedte van 1,5m met taluds van 2:3. De nieuwe bodemhoogte bedraagt -2,30m NAP.

Figuur 4 Te verruimen hoofdwatgang (rode lijn)

Figuur 5 Profiel te verruimen watgang

De locatie van de nieuwe onderhoudsdammen en de te vervangen duikers zijn weergegeven in de inrichtingstekening die als bijlage is toegevoegd aan het projectplan.

Aanpassen onderhoudsroute

Als gevolg van de wijziging in het tracé van de hoofdwatgang wordt ook het tracé van de onderhoudsroute aangepast. Om een doorgaande onderhoudsroute mogelijk te maken is het noodzakelijk enkele nieuwe dammen met duikers aan te leggen. De locatie van de dammen en afmeting van de duikers is weergegeven in de inrichtingstekening die als bijlage is toegevoegd aan het projectplan.

1.4 Beschikbaarheid gronden

Het grootste deel van de gronden zijn in eigendom bij de gemeente Groningen en in erfpacht bij Vereniging Natuurmonumenten. Daarnaast zijn een aantal percelen in particulier eigendom. Waterschap Noorderzijvest heeft in dit gebied geen hoofdwatgangen in eigendom. Deze situatie blijft na uitvoering van de maatregelen ongewijzigd.

Als gevolg van de statuswijziging van een aantal watgangen wijzigt er, behalve ter plaatse van de te graven en te verbreden hoofdwatgang niets. De te verbreden en de aan te leggen watgangen liggen op eigendom van Gemeente Groningen/ Vereniging Natuurmonumenten en zij zijn op de hoogte van, en akkoord met de voorgenomen ontwikkeling.

1.5 Effecten van het plan

De effecten die het plan op de ruimtelijke omgeving heeft staan beschreven in onderstaande paragrafen.

1.5.1 Waterhuishouding

Het af- en opwaarderen van enkele watgangen heeft gevolgen voor de onderhoudsplicht voor de aangrenzende eigenaren. Waar watgangen opgewaarderd worden vervalt het onderhoud voor de aangrenzende eigenaar, waar de hoofdwatgangen afgewaardeerd worden gaat het onderhoud naar de aangrenzende eigenaar. De eigenaren zijn hierover ingelicht.

De te vervangen duikers en de dimensies van de watgangen zijn middels een SOBEK modellering doorgerekend zodat een onbelemmerde aan- en afvoer van water mogelijk blijft. Er vinden geen peilwijzigingen plaats in het gebied als gevolg van deze maatregelen.

1.5.2 Landschap

De werkzaamheden hebben geen gevolgen voor de landschappelijke waarden in het gebied. Ter plaatse van de boomgaard worden twee tot drie bomen verplant binnen hetzelfde perceel om over een breedte van minimaal 3 meter vrije ruimte te creëren voor de onderhoudsroute. Daarnaast wordt de bosrand teruggezet om onderhoud aan de hoofdwatgang mogelijk te maken.

1.5.3 Ruimtelijke kwaliteit

De ruimtelijke kwaliteit van het gebied blijft ongewijzigd. De maatregelen richten zich op de waterhuishouding maar er worden geen wijzigingen aangebracht in de verkaveling of structuur van het gebied. Ook grootschalige bomenkap of juist aanplant behoren niet tot de maatregelen.

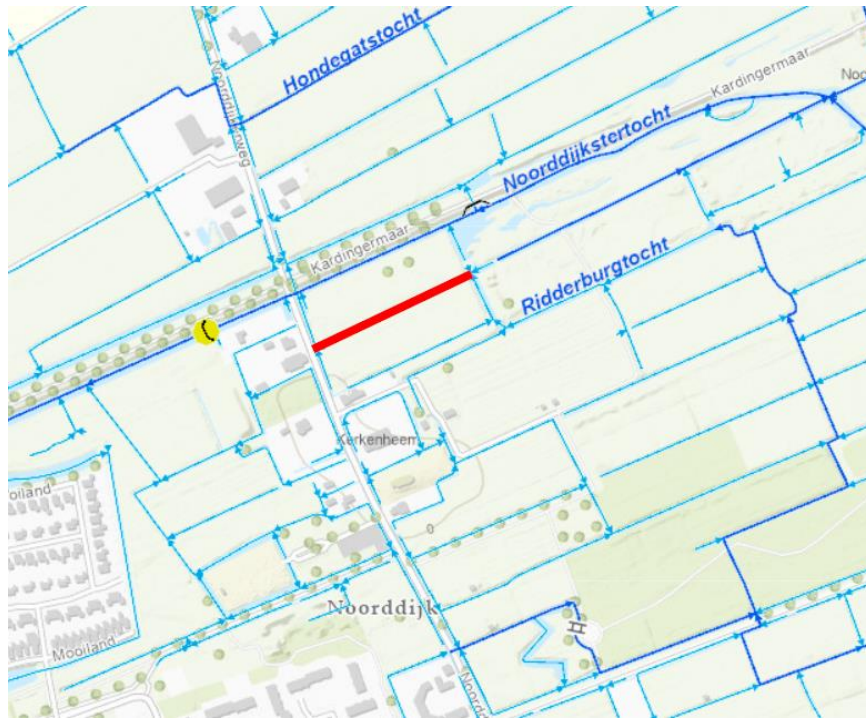
1.5.4 Natuur

De effecten na uitvoering van de maatregelen op de natuurwaarden in het plangebied is naar verwachting positief. Door het aanpassen van de ligging van de hoofdwatgang en daarmee de onderhoudsroute worden kwetsbare terreindelen ontzien bij het beheer- en onderhoud door het waterschap.

1.5.5 Archeologie

Door RAAP is in november 2021 een archeologisch voor- en bureauonderzoek uitgevoerd gericht op de voorgenomen werkzaamheden. Geconcludeerd wordt dat de werkzaamheden zonder beperkingen uitgevoerd kunnen worden met uitzondering van de verbreding van de watgang in de noordwestzijde van het plangebied (zie onderstaand figuur).

Ter plaatse van deze watergang is in het verleden een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd waardoor de verwachting is dat op deze locatie bewonings- en ontginningssporen aanwezig kunnen zijn uit de late Middeleeuwen. Geadviseerd wordt derhalve deze werkzaamheden onder archeologische begeleiding uit te voeren.

Figuur 6 Locatie te verbreden watergang, uit te voeren onder archeologische begeleiding.

1.5.6 Ecologie

Door Eelerwoude is in november 2021 een toetsing Wet Natuurbescherming uitgevoerd. Geconcludeerd wordt dat de werkzaamheden zonder negatieve gevolgen voor de aanwezige natuurwaarden uitgevoerd kunnen worden mits voldaan wordt aan enkele voorwaarden, zijnde:

- uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen;
- uitvoeren van de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode voor de otter en waterspitsmuis;
- ecologische begeleiding bij het uitvoeren van ontgravings- en baggerwerkzaamheden.

1.5.7 Bomenkap

Ter plaatse van de fruitboomgaard aan de westzijde van het Bevrijdingsbos worden twee tot drie fruitbomen verplant. De verwachting is dat dit, gezien de jonge leeftijd van de bomen, zonder problemen mogelijk is. Daarnaast wordt aan de westzijde van he Bevrijdingsbos de bosrand ca. 2 meter teruggezet zodat onderhoud van de hoofdwatergang vanaf de overzijde weer mogelijk wordt. Vanwege overhangende takken is dit nu niet mogelijk. De eigenaar van de bomen is op grond van de Keur verplicht om deze in de toekomst opnieuw te snoeien om een obstakelvrij onderhoudspad te garanderen.

Figuur 7 Beeld van de ligging van de nieuwe hoofdwatrgang (blauwe lijn) met links de terug te zeten bosrand en rechts de te verplanten fruitbomen

1.6 Wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd

De werkzaamheden worden naar verwachting in het voorjaar van 2022 uitgevoerd.

Het streven is om de nieuwe onderhoudsdammen aan te leggen met grond die vrijkomt bij het graven en verbreden van de watergangen.

Op twee plaatsen dient een duiker vervangen te worden onder een wandelpad. Over de wijze van uitvoering zijn afspraken gemaakt met de gemeente Groningen.

De werkzaamheden worden machinaal uitgevoerd met rups- of mobiele kranen. Om schade aan de aangrenzende percelen te voorkomen wordt bij transport van de grond gebruik gemaakt van rijplaten of aangepast materieel.

Omdat het projectgebied een uitloopgebied betreft voor de stad Groningen worden gedurende de werkzaamheden enkele paden afgesloten om te voorkomen dat publiek zich vermengt met de werkzaamheden. Hierover vindt afstemming plaats met de gemeente Groningen.

1.7 Voorzieningen voor het ongedaan maken of beperken van nadelige gevolgen

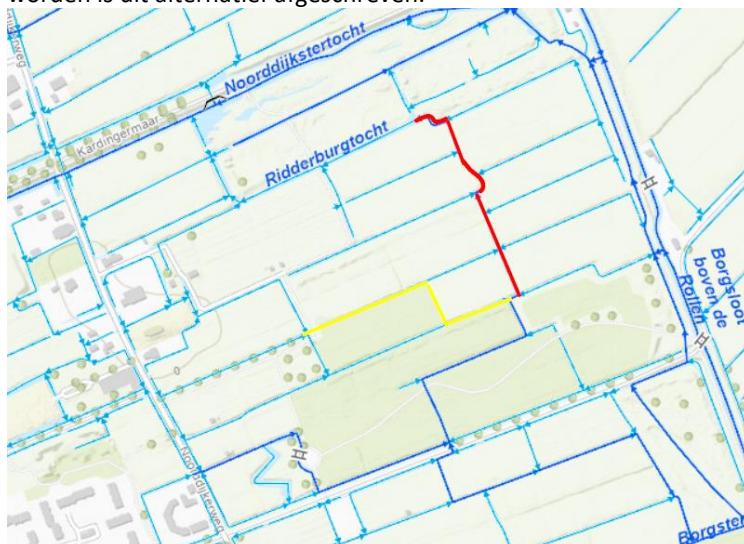
Een deel van de Rustenburgertocht ten noorden van het Bevrijdingsbos (zie afbeelding) wordt afgewaardeerd en is deels in eigendom van Natuurmonumenten en deels in eigendom van een particulier. Als gevolg van deze wijziging zal de onderhoudsinspanning van de particuliere eigenaar groter worden.

Figuur 8 Locatie af te waardenen traject Rustenburgertocht in eigendom NM / particulier.

1.7.1 Beperken nadelige gevolgen van het plan

Om bovengenoemde verhoging van de onderhoudsinspanning te voorkomen is onderzocht of deze watergang via een andere weg onderdeel uit kan blijven maken van het systeem van hoofdwatgangen en toch de watergang door het Bevrijdingsbos af te stoten. Hiervoor is onderzocht of de watergang ten noorden van het Bevrijdingsbos opgewaardeerd kan worden. Vanwege de hoeveelheid grondverzet die hiervoor nodig is, het ruimtebeslag van de verruiming en het feit dat de bosrand dan over grote lengte teruggezet moet worden is dit alternatief afgeschreven.

Figuur 9 Locatie alternatief langs noordzijde Bevrijdingsbos

Wel heeft Vereniging Natuurmonumenten aangeboden het onderhoud van deze watergang over de volledige breedte op zich te nemen. Zij zijn reeds voor de helft eigenaar van de watergang. Daarnaast wordt deze watergang gebaggerd alvorens deze van status wijzigt.

1.7.2 Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering

De werkzaamheden worden overeenkomstig de gedragscode Flora en Faunawet voor waterschappen en deels onder ecologische begeleiding uitgevoerd. Archeologisch onderzoek is uitgevoerd en de werkzaamheden worden gedeeltelijk archeologisch begeleidt. Als gevolg van deze maatregelen kunnen de werkzaamheden zonder nadelige gevolgen uitgevoerd worden.

1.7.3 Nadeelcompensatie

Niet van toepassing.

1.8 Legger en beheer en onderhoud

1.8.1 Legger

Na afloop van de werkzaamheden wordt de nieuwe situatie ingemeten (revisie) en wordt de hierop aangepast.

Het op- en afwaarderen van de hoofdwatgangen dient in de legger verwerkt te worden.

1.8.2 Beheer en onderhoud

Het beheer en onderhoud van de nieuwe hoofdwatgangen bestaat uit het één maal per jaar maaien van de taluds en daaropvolgend maaikorven. Het beheer en onderhoud geschiedt vanaf één zijde. Afhankelijk van de staat van de begroeiing in de oevers wordt besloten één- of tweezijdig te maaien.

Het regulier en buitengewoon onderhoud van de (nieuwe) hoofdwatgangen is de verantwoordelijkheid van Waterschap Noorderzijvest. Het gewoon onderhoud van duikers in hoofdwatgangen berust bij het waterschap. Het buitengewoon onderhoud van duikers in hoofdwatgangen berust bij de kadastraal eigenaar en in ingeval er een weg op de duiker ligt, berust het buitengewoon onderhoud bij de wegbeheerder. Het onderhoud van maaipadduikers berust bij het waterschap. Het onderhoud van dammen met duiker in secundaire wateren berust bij de aangrenzende eigenaren.

Het regulier en buitengewoon onderhoud van de af te waarden watgangen ligt bij de aangrenzende eigenaren. Een uitzondering hierop is de af te waarden hoofdwatgang ten noorden van het Bevrijdingsbos (zie figuur 9). Deze wordt in de toekomst volledig door Natuurmonumenten onderhouden.

1.9 Samenwerking

Het plan is tot stand gekomen in samenwerking tussen Waterschap Noorderzijvest, Vereniging Natuurmonumenten en Gemeente Groningen.

De grondeigenaren zijn op de hoogte gebracht van de voorgenomen werkzaamheden en de wijziging in de status van de watgangen.

2 Verantwoording

2.1 Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

Het werk dient bij te dragen aan de doelstelling van de Waterwet waaronder:

- voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Keur van waterschap Noorderzijvest 2009 is van toepassing.

2.2 Verantwoording op basis van beleid

De op- en afwaardering van de watergangen past binnen het beleid van het waterschap om watergangen af te stoten als er minder dan ca. 38 hectare op afstroomt. En binnen het beleid dat een watergang die water aanvoert omdat er een inlaat op uitkomt, een hoofdwatergang dient te zijn.

2.3 Verantwoording van de keuzen in het project

De keuze voor het nieuwe tracé van de hoofdwatergangen met onderhoudsroute is gemaakt op basis van een veldbezoek met gemeente en Natuurmonumenten. Ook zijn de keuzes intern afgestemd met de afdeling onderhoud. De voorgestelde routes ontzien kwetsbare natuur en zijn goed bereikbaar voor onze onderhoudsmedewerkers,

2.4 Benodigde vergunningen en meldingen

Een omgevingsvergunning voor aanleg van de nieuwe dammen, (ver)graven van de watergangen en kap van bomen wordt aangevraagd. In het kader van de Natuurbeschermingswet is een toetsing uitgevoerd.

3 Bevoegdheid en gevolgde procedure

3.1 Bevoegdheid terzake vaststelling en uitvoering van het plan

Ingevolge art. 5.4 van de Waterwet geschiedt de aanleg of wijziging van een of meer waterstaatswerken door of vanwege de beheerder in overeenstemming met een daartoe door hem vast te stellen projectplan. De bevoegdheid tot vaststelling van een projectplan berust op grond van het bepaalde in de artikelen 56 Jo. 77 van de Waterschapswet in beginsel bij het Algemeen Bestuur van het waterschap. Het Algemeen Bestuur van het waterschap Noorderzijvest heeft echter, met gebruikmaking van de delegatiemogelijkheid ex. art. 83 van de Waterschapswet, de bedoelde competentie overgedragen aan het Dagelijks Bestuur. Krachtens het Delegatiebesluit waterschap Noorderzijvest 2015, gedateerd 2 december 2015, is het Dagelijks Bestuur bevoegd dit projectplan vast te stellen. Aan artikel 84 van de Waterschapswet ontleent het Dagelijks Bestuur de bevoegdheid om het vastgestelde projectplan uit te voeren.

3.2 Procedure

De wet voorziet niet in een verplichte procedure voor de voorbereiding of vaststelling van dit projectplan. Het wordt aan de inzichten van de beheerder overgelaten om de meest geëigende procedure te kiezen. Het waterschapsbestuur heeft ervoor gekozen om dit projectplan niet voor te bereiden met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, zoals opgenomen in Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. De reden hiervan is, dat de impact en uitstraling van het project op de waterhuishouding beperkt is en niet tot substantiële wijziging van de bestaande waterhuishoudkundige situatie leidt. Aan de vaststelling en uitvoering van het projectplan zijn voorts geen grote bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële consequenties verbonden.

4 Rechtsbescherming

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan degene wiens belang rechtstreeks bij het projectplan is betrokken, gedurende een periode van zes weken vanaf de dag na de bekendmaking, tegen dit projectplan een bezwaarschrift indienen bij het Dagelijks Bestuur van het waterschap Noorderzijvest, Postbus 18, 9700 AA te Groningen. U kunt er ook voor kiezen om het bezwaarschrift digitaal in te dienen. Dit kunt u doen via een formulier op onze website www.noorderzijvest.nl/bezwaar-maken

Het ondertekende bezwaarschrift dient in ieder geval te bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- een motivering, waarin wordt aangegeven op welke gronden de belanghebbende zich niet met het bestreden besluit kan verenigen.

De indiener van het bezwaarschrift kan in het bezwaarschrift verzoeken om rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter. Indien het Dagelijks Bestuur met een dergelijk verzoek kan instemmen, kan het volgen van de reguliere bezwarenprocedure op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht achterwege worden gelaten en zendt het Dagelijks Bestuur het bezwaarschrift als beroepschrift onverwijld ter (verdere) behandeling door aan de Rechtbank Noord-Nederland, Sector Bestuursrecht, Locatie Assen, Postbus 200, 9400 AE te Assen.

Het projectplan treedt in werking met ingang van de dag volgend op die van de bekendmaking. Op grond van artikel 6:16 van de Algemene wet bestuursrecht schorst het bezwaar of beroep de werking van dit besluit niet. Gelet hierop kan, indien onverwijld spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist, de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland, Sector Bestuursrecht, Locatie Assen, op verzoek van een belanghebbende een voorlopige voorziening treffen. Tegen het projectplan moet door de belanghebbende in dat geval wel bezwaar zijn of worden gemaakt, dan wel beroep zijn of worden ingesteld.